

Bir ilişki işgalinin anatomisi

Dünyanın pek çok dilinde okur bulan Norveçli yazar Erlend Loe, 'Kadının Fendi'nde bir işgalin anatomisini anlatıyor. Modern dünyadaki kadın-erkek ilişkilerinde büyük sorunlardan biri olan 'hayat ve ilişki işgali' bu...

CİHAN ERKEN

Daha önce bir Erlend Loe kitabının dünyasına girdiniz mi bilmiyorum ama uğramadıysanız mutlaka uğrayın derim. Bu dünyanın kahrını çeken herkes için bir şans olarak gelmiş gibi bu dünyaya Loe çünkü. Kaleminden çıkanlar ise tam da bundan, bu kahrı omuzlamamıza yardım etmek için yazılmış âdeta. Küçük insanın modern dünyadaki açmazlarını büyük bir ustalıklarla yakalıyor Loe ve bunları yarı mizah, yarı hüznü dolu kendine has dünyasında çok güzel eriterek sunuyor okuruna. Türkçede daha önce yayımlanan diğer üç romanında da bunu gördük ve Loe'nun bu yaklaşımı için üslubu diyebiliriz rahatlıkla artık.

'Doppler', 'Bildiginiz Dünyanın Sonu' ve 'Naif. Süper'... Bu üç romanda da Erlend Loe'nun bu dünyayı aslında çok da ciddiye almamak gerek 'mesajının' altı çiziliyor. Modern dünyanın insana sunduklarıyla insanın ihtiyaçlarının birbirinden çok uzak olduğunu söylüyor Loe ve her şeyi ardınızda bırakıp neden ormana yerleşmesiniz ki diye soruyor. Bu basit gibi görünen sorunun altında ise aslında tüm modern insan dünyası eziliyor.

Loe'nun erkek kahramanları üzerinden anlattığı hayatlar, modern dünyadaki kadın-erkek ilişkileri hakkında da pek çok eleştirel nüveye sahip ayrıca. Loe, kadın-erkek ilişkilerinin de bu dünyada son derece 'hastalıklı' bir sürece evrildiğinin altını çiziyor kitaplarında. Loe'nun üç kitabında da gördüğümüz bu motifi, bu kez merkeze alarak geniş bir alanda kapsamlılandığı Türkçedeki yeni romanı 'Kadının Fendi' ise çok yakın bir zaman önce okur karşısına çıktı.

Romanın dünyasına girmeden önce, geçirdiği maceradan kısaca söz etmekte yarar var.

Bugün, kendine dünyanın pek çok dilinde okur bulan Norveçli yazar Loe'nun henüz 24 yaşındayken kaleme aldığı bir roman 'Kadının Fendi'. Üstelik aynı adla Petter Naess'in yönetmenliğinde 2007'de beyazperdeye de uyarlanmış. Dileyenler, Loe'nun romanının sayfalarında gezindikten sonra filme de göz atabilir...

Çok erken yaşında yazılması, ardından filme de alınıp hatta bir küçük Oscar macerası yaşaması bakımından, Erlend Loe'nun bir anlamda yazın

yolculuğunu belirleyen, ele aldığı-alacağı meseleleri keskinleştiren bir roman 'Kadının Fendi'. Gerçekten de baktığımızda yazarın ardından gelen romanlarının rengini belirleyen, kaynağını yaratan bir metin elimizdeki. Gerek anlatımıyla gerekse de ele aldığı fikirlerle her anlamda bir yazarı, Erlend Loe'yu doğuruyor elimizdeki roman.

Loe ise romanında, yazının başında da birkaç cümleyle değinildiği gibi kadın-erkek ilişkilerinin iç dünyasını anlatmaya yöneliyor. Modern dünyaya sıkışıp kalmış, alışmamış, uyum sağlayamamış bir erkeğin yaşamına bir anda dahil olan Marianne adlı bir genç kadınla git gelli, iniş çıkışlı ilişkisi üzerinden yapıyor bunu Loe. Kahramanımızın yaşamındaki alanını en az gelişindeki kadar hızlı bir şekilde genişletmeye başlayan Marianne'le hikâyesiyle birlikte herkesin, her ilişkinin kendine ait bir pasaj bulabileceği bir roman haline dönüşüyor 'Kadının Fendi'.

Pasaj demişken, romanın anlatımına dair de birkaç cümle etmenin faydalı olacağını düşünüyorum... Her biri numaralandırılmış üç bölümdeki yüz pasajla anlatıyor Loe. Her pasajı ise farklı bir duyguyla yoğurmaya çalışıyor. Bu anlamda "herkesin, her ilişkinin kendine ait bir pasaj bulabileceği bir roman" derken 'Kadının Fendi' için, tam olarak bunu kastediyorum.

Bir işgalin, bir hayat, ilişki işgalinin anatomisini anlatıyor 'Kadının Fendi'nde Loe. Modern dünyanın dertlerinden bahsediyor demiştik ya Loe için, modern dünyadaki kadın-erkek ilişkilerinde büyük sorunlardan biri de bu işte: Hayat işgali...

Yine başa döneceğim; daha önce bir Erlend Loe kitabının dünyasına girdiniz mi bilmiyorum ama uğramadıysanız mutlaka uğrayın derim. 'Kadının Fendi', bu anlamda yapılabilecek en iyi başlangıç olacak. ■

KADININ FENDİ

Erlend Loe
Çeviren: Dilek Başak
Yapı Kredi Yayınları
136 sayfa, 15 TL.